

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว

ของ นายเจริญ ภัคดีชนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๓๕/๒๕๔๘

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๓๒ หรือไม่

ความเห็น

คดีนี้ ศาลฎีกาขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๓๒ ซึ่งเลิกใช้ไปแล้วหรือไม่ แต่เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติมาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๕ ที่มีหลักการเช่นเดียวกัน ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ดังกล่าวหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติถึงหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการคุ้มครองความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ เพื่อมิให้กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับใดที่ใช้บังคับอยู่หรือที่จะมีขึ้นในภายหน้า มีเนื้อหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และเป็นหลักการที่รับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ในลักษณะการให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ทั้งยังเป็นกฎหมายที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป

มิได้มีผลเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมแต่ประการใด จึงมิใช่กรณีที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง จะขัดหรือแย้งได้ ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่เคยวินิจฉัยไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๖๕ - ๘๒/๒๕๔๓, ๔/๒๕๔๘ ๔๕/๒๕๔๘ และ ๑๐/๒๕๔๕

สำหรับประเด็นที่ว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๒๑๕ หรือไม่ นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ เป็นบทบัญญัติรับรองให้ศาลมีอำนาจการพิจารณาคดีให้เป็นไปโดยยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ส่วนมาตรา ๒๑๕ เป็นการกำหนดโครงสร้างของศาลในการพิจารณาพิพากษาคดีให้มีสามชั้น คือ ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา แต่มิใช่บทบัญญัติให้สิทธิคู่ความที่จะต้องดำเนินคดีให้ครบทั้งสามชั้นศาล รัฐธรรมนูญเพียงแต่ให้สิทธิบุคคลที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับคดีความ สามารถใช้สิทธิทางศาลได้ แต่การจะใช้สิทธิในศาลใดได้บ้าง ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งไม่จำเป็นต้องใช้สิทธิได้ทั้งสามศาล

สำหรับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดเงื่อนไขในการยื่นอุทธรณ์และอำนาจการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอุทธรณ์ เพื่อเป็นการถ่วงดุลการใช้สิทธิอุทธรณ์ มิให้ใช้สิทธิโดยไม่มีขอบเขต อันจะทำให้กระบวนการยุติธรรมไม่สามารถให้ความเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่ายและประชาชนส่วนรวมได้ มิใช่เป็นบทบัญญัติตัดสิทธิโดยเด็ดขาด บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๒๑๕

ดังนั้น จึงเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง มิได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๓๒ หรือรัฐธรรมนูญ

แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐
มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๒๑๕ ทั้งไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราอื่นใดเลย

นายจรัญ ภักดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ